

Läheisen menettäminen on tilanne, joka omaisten surusta huolimatta vaatii monia käytännön järjestelyitä. Tästä esitteestä löydät neuvoja kuolinpesään liittyvien asioiden hoitamiseen.

Asioiden sujuvan käsittelyn varmistamiseksi ota yhteyttä Nordea 24/7 -asiakaspalveluun 0200 3000 (pvm/mpm) ma-su 24 h/vrk.

Henkilön kuolemasta tieto pankille

Nordea saa tiedon henkilön kuolemasta Väestötietokeskuksesta. Koska tieto Väestötietokeskuksesta tulee usein viiveellä, kannattaa omaisten ilmoittaa asiasta mahdollisimman nopeasti pankille.

Kuolinpesän pankkiasioden hoito ennen perunkirjoitusta

Päivittäisten raha-asioiden, kuten laskujen maksamisten hoitaminen, on usein omaisten ensimmäisiä huolenaiheita. Mitä ja miten maksuja voidaan hoitaa vainajan tililtä?

Yksikin pesän osakas voi

- maksaa vainajalle kuuluvia laskuja, kuten sairaala-, sähkö-, puhelin-, yhtiövastike-, vakuutus- tai vuokralaskuja
- saada tarvittaessa perunkirjoitusta varten tietoja vainajanvarallisuudesta, lainoista ja vastuista kuolinpäivältä
- saada tietoja vainajan pankkiasioden kuolinpäivän sekänsä jälkeisestä tilanteesta
- luetteloita vainajan tallelokero sisällön yhdessä pankin kahden toimihenkilön kanssa
- erääntyviä kuolinpesän laskuja voi maksaa vainajan tililtä myös muu kuin osakas esim. avopuoliso

Edellä mainittujen asioiden hoitoon tarvitaan vainajan virkatodistus, josta asema kuolinpesän osakkaana käy ilmi. Osakas voi myös valtuuttaa yksilöidyllä valtakirjalla jonkun toisen tekemään yllämainittuja toimenpiteitä puolestaan.

Lesken omista nimissä oleva omaisuus, mm. henkilökohtaiset pankkitilit eivät kuulu kuolinpesään, vaikka ne onkin ilmoitettava perukirjaan. Leski hoitaa edelleen täysin itsenäisesti omaisuuttaan. Mikäli leskellä ja vainajalla on ollut yhteinen ns. tai-tili, voi leski jatkaa tilin käyttöä.

Tileihin, arvopaperisäilytyksiin yms. annetut käyttöoikeudet lakkautetaan, kun pankki on saanut tiedon kuolemasta. Lisäksi maksu- ja luottokortit sekä mahdolliset rinnakkaiskortit lakkautetaan. Tämä siksi, että lain mukaan pesän varojen käytöstä päättävät pesän osakkaat yhdessä. Mikäli vainajalla on ollut toisen henkilön kanssa yhteinen ns. tai-tili, voi toinen osallinen jatkaa tilin käyttöä normaalisti.

Kuolinpesän pankkiasioden hoitoperunkirjoituksen jälkeen

Pankilla on velvollisuus tuntee asiakkaansa. Pankki toteaa kuolinpesän osakkaat vainajan perukirjasta liitteineen. Asiakirjat suositellaan toimittamaan yhdellä kertaa, kun perunkirjoitus on toimitettu. Kuolinpesän asiakirjojen selvittäminen hoidetaan Nordeassa keskitetysti. Asiakirjojen läpikäynti voi viedä aikaa tapauksesta riippuen. Huomioitahan, että pankki voi pyytää lisäselvitystä toimitettujen asiakirjojen perusteella.

Pankissa tarvittavat asiakirjat kuolinpesän osakkaiden selvittämiseksi Perukirja

- Perukirjan osakastiedot kannattaa vahvistuttaa maistraatissa, jolloin se toimii virallisena osakasluettelona. Vahvistus korvaa virkatodistusketjun, jolloin virkatodistuksia ei tarvitse toimittaa pankille ja asiakirjojen käsittely nopeutuu.
- Mikäli perukirjan osakasluetteloa ei ole vahvistettu, on pankille toimitettava sukuselvitys eli katkeamaton virkatodistusketju vainajasta 15 vuoden iästä kuolemaan. Katkeamattoman virkatodistusketjun kokoaminen voi olla hankalaa, jos vainaja on asunut usealla paikkakunnalla.

Perukirjan lisäksi yleisimmin tarvittavat asiakirjat

- Testamentti
- Testamentin tiedoksisaanti- ja/tai hyväksymisilmoitukset/ lainvoimaisuustodistus
- Rekisteröity avioehtosopimus
- Jokaisesta pesän osakkaasta virkatodistus
- Edesmenneen puolison perukirja liitteineen
- Jos edesmenneen puolison pesä on jo jaettu, tulee lisäksi toimittaa ositus- ja jakokirja
- Kirjallinen perinnöstä luopumisilmoitus ja luopuneen henkilön katkeamaton virkatodistusketju 15 vuoden iästä alkaen

Pesänselvittäjä ja -jakaja

Riitatilanteessa käräjäoikeus voi hakemuksesta määrätä kuolinpesän pesänselvittäjän hallintoon. Usein pesänselvittäjä määrätään myös pesänjakajaksi. Jos on määrätty pelkästään pesänjakaja, kuolinpesän pankkiasioiden hoito kuuluu edelleen osakkaille yhdessä.

Kun pesänselvittäjän määräämistä koskeva päätös on annettu, voi tästä lukien ainoastaan pesänselvittäjä hoitaa kuolinpesän asioita. Osakas voi hoitaa kuolinpesän asioita vain pesänselvittäjän antamalla yksilöidyllä valtakirjalla.

Pesänselvittäjän toimivallan toteamiseksi on pankille toimitettava jäljennös käräjäoikeuden päätöksestä tai määräyskirjasta. Päätöksen voi toimittaa pankille sähköisesti www.nordea.fi/Omaposti tai postitse vastauslähetyksenä osoitteella:
Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike
Operations Finland / Estates
5001230-21010006
VASTAUSLÄHETYS

Lain mukaan kuolinpesän varojen käytöstä päättävät pesän osakkaat yhdessä. Tästä syystä kuolinpesän raha-asioiden hoitamisessa tarvitaan kaikkien pesän osakkaiden suostumus pois lukien aiemmin mainitut tilanteet.

Kaikkien kuolinpesän osakkaiden suostumus tarvitaan, kun esimerkiksi

- nostetaan käteistä vainajan tililtä
- tyhjennetään tallelokero
- myydään vainajan arvopapereita
- halutaan tietoa vainajan elinaikaisista pankkiasioista
- maksetaan vainajan tililtä lasku, joka ei ole selvästi kuolinpesälle kuuluva (esimerkiksi perintöverojen maksu)
- jaetaan Nordeassa olevaa varallisuutta
- pankki ei ota kantaa jako-osuuksiin, vaan osakkaiden tulee keskenään sopia varojen jakautumisesta

Osakkaat voivat valtuuttaa yksilöidyllä valtakirjalla yhden henkilön hoitamaan kuolinpesän asioita pankissa. Valtakirja astuu voimaan, kun Nordea on todennut kuolinpesän osakkaat perukirjasta liitteineen. Valtakirjamalli on esitteen lopussa.

Pankki tarvitsee lainvoimaisen ositus- ja/tai perinnönjakokirjan, jotta se voi kirjata perinnönjaossa tulleet arvo-osuudet osakkaiden arvo-osuustileille. Lainvoimainen jakokirja on myös välttämätön, jos jaossa tulleita vakuuksia pantataan.

Perinnönjako tulee lainvoimaiseksi heti, kun kaikki osakkaathyväksyvät perinnönjaon ja ilmoittavat, etteivät tule sitä moittimaan. Mikäli osakkaat eivät heti hyväksy perinnönjakoa, alkaa kuuden kuukauden moiteaika. Moiteajan umpeuduttua osakkaiden on pyydettävä vainajan viimeisen asuinpaikankäräjäoikeudelta todistus siitä, ettei moitekannetta ole nostettu.

Yleistä tietoa kuolinpesälle

Perukirja

Vainajan varoista ja veloista on lain mukaan laadittava perukirja kolmen kuukauden kuluessa kuolemasta. Perukirja toimitetaan vainajan viimeisen kotipaikan veroviranomaiselle kuukauden kuluessa sen tekemisestä perintöveron määräämiseksi. Perukirja toimii myös omaisuusluettelona perinnönjaossa. Perunkirjoituksen toimittamiseen ja perukirjan laatimiseen liittyvät tarkemmat ohjeet saa verotoimistosta. Osakehuoneiston tai kiinteistön arvioinnissa perukirjaa varten teitä palvelee paikkakuntanne Huoneistokeskus ja SKV Kiinteistöväylitys.

Lähimmän toimiston yhteystiedot saa Nordea 24/7:stä tai Nordean konttoreista.

Kuolinpesän osakkaat:

1. Lakimääräiset perilliset
 - vainajan lapset tai lastenlapset
 - leski, jos vainajalla ei ollut lapsia tai lastenlapsia
 - vainajan vanhemmat, ellei vainajalla ollut lapsia, lastenlapsia tai leskeä
 - vainajan sisarukset tai heidän lapsensa, jos vainajan vanhemmat eivät ole enää elossa
 - vainajan isovanhemmat tai isovanhemman kuoltua tädit, sedät ja enot. Serkut eivät enää ole kuolinpesän osakkaita.
2. Leski ositukseen asti, jos puolisoilla ei ollut avio-oikeuden täysin poissulkevaa avioehtoa
3. Toissijainen perinnön tai testamentin saaja (ensisijaisen perinnön tai testamentin saajan kuoltua)
4. Valtio, ellei edellä mainittuja tahoja ole
5. Yleistestamentinsaaja

Testamenti

Henkilö määrää testamentilla miten hänen omaisuutensa on kuoleman jälkeen jaettava.

Yleistestamentissa tekijä antaa testamentin saajalle omistusoikeuden koko omaisuuteensa tai sen murto-osaan tai loppujäämistään sen jälkeen, kun erityismääräykset on täytetty. Erityistestamentin nojalla saaja saa tietyn rahasumman, omistusoikeuden johonkin

esineeseen tai käyttöoikeuden koko jäämistöön tai sen johonkin osaan.

Yleistestamentin saaja on kuolinpesän osakas mutta erityistestamentin saaja ei. Hallintaoikeus eli käyttöoikeustestamentti oikeuttaa puolestaan rahatilien korkoihin, arvo-osuustilien osakkeiden osinkoihin ja muiden mahdollisten tuotteiden tuottoihin. Jos testamentinsaaja tahtoo vedota testamenttiin, tulee hänen antaa testamentti tiedoksi lakimääräisille perillisille.

Mikäli vainajalla ei ole lakimääräisiä perillisiä, testamentti annetaan tiedoksi Valtiokonttorille. Perillinen voi testamentin tiedoksi saatuaan ilmoittaa hyväksyvänsä testamentin, jolloin testamentti saavuttaa hänen osaltaan lainvoiman. Muussa tapauksessa perillisellä on kuuden kuukauden aika harkita nostaako hän testamentista moitekanteen. Moiteaika alkaa tiedoksiannosta.

Jos moiteoikeutta ei ole määräajassa käytetty, testamentti tulee lainvoimaiseksi. Lainvoimaisuus osoitetaanvainajan viimeisen asuinpaikan käräjäoikeuden antamallatodistuksella siitä, että testamenttia ei ole moitittu.

Rintaperillisellä on oikeus lakiosaan. Lakiosansa haluavan rintaperillisen on tehtävä lakiosailmoitus testamentin saajalle kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun rintaperillinen sai tiedon testamentista. Lakiosavaatimuksen esittänyt rintaperillinen on kuolinpesän osakas lakiosan suorittamiseen asti.

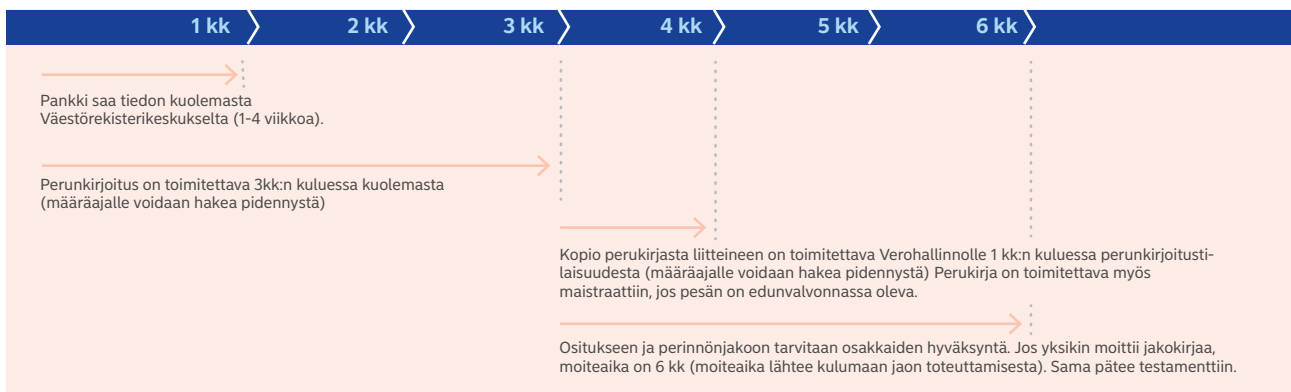
Vainaja voi testamentissaan nimetä testamentin toimeenpanijan. Testamentin toimeenpanija saa lainvoimaisen testamentinperusteella samat oikeudet kuin pesänselvittäjä, ellei testamentissa ole muuta määrätty. Jos toimeenpanijakieltäytyy tehtävästä, on siitä saatava kirjallinen vahvistus.

Edunvalvonta

Edunvalvonta koskee alaikäisiä sekä niitä täysi-ikäisiä henkilöitä, joille on määrätty edunvalvoja. Perukirja on toimitettava veroviranomaisen lisäksi maistraatille, jos kuolinpesässä on alaikäisiä osakkaita. Tärkeinä pidettäviä oikeustoimia varten, kuten ositus ja perinnönjako, edunvalvoja tarvitsee maistraatin luvan. Edunvalvojalle on määrättävä sijainen tilanteissa, joissa edunvalvojan ja edunvalvonnassa olevan etujen välillä on ristiriita. Lisätietoja saat edunvalvottavan kotipaikan maistraatista.

Lisätietoja

Lisää tietoa Nordea 24/7:stä 0200 3000 (pvm/mpm) ma - su 24h/vrk, konttoreistamme ja osoitteesta nordea.fi

Valtakirja kuolinpesän pankkiasioiden hoitamiseksi Nordeassa

Vainajan nimi
Henkilötunnus
Kuolinpäivä

Valtuutettu
Valtuutetun henkilötunnus
Valtuutetun allekirjoitus

Valtuutettu on oikeutettu seuraaviin toimiin:

Valitse luettelosta rastilla vain ne asiat, joihin haluat antaa valtuudet. Yliviivaa tarpeettomina ne kohdat, joihin et anna valtuutusta. Täydennä luetteloa tarvittaessa. Huomioitathan, että valtakirja astuu voimaan vasta, kun Nordea on todennut kuolinpesän osakkaat perukirjasta liitteineen.

- Maksamaan laskuja ja tekemään tilisiirtoja.
 Nostamaan varoja kuolinpesän pankkitileiltä.
 Saamaan käyttöoikeuden kuolinpesän tilille.
 Saamaan käyttöoikeuden kuolinpesän tilille ja tilaamaan omalle nimelleen Visa Electron -kortin.
 Saamaan kaikki haluamansa tiedot haluamaltaan ajalta Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliikkeessä, Nordea Funds Oy:ssä sekä Nordea Rahoitus Suomi Oy:ssä olevista vainajan pankki- ja arvo-osuustileistä, rahastoista, luotoista ja vastuista.
 Saamaan tiedot Nordea Henkivakuutus Suomi Oy:ssä olevista vakuutus sopimuksista.
 Irtisanomaan/takaisinostamaan Nordea Henkivakuutus Suomi Oy:ssä olevat seuraavat kapitalisaatiosopimukset:
Sopimusno: _____
Sopimusno: _____
 Hakemaan säästöhenkivakuutuksen/eläkevakuutuksen vakuutuskorvauksen kuolinpesän tilille kuolinpesän ollessa vakuutuksen nimettynä edunsaajana.
Vakuutusno: _____
 Irtisanomaan ja lopettamaan kuolinpesän pankki- ja arvo-osuustilejä.

- Avaamaan kuolinpesän nimiin uusia pankki- ja arvo-osuustilejä.
 Myymään arvo-osuuksia kuolinpesän arvo-osuustililtä ja arvopapereita kuolinpesän säilytyksestä.
 Myymään kuolinpesän rahasto-osuuksia.
 Käymään tallelokerolla, tyhjentämään ja lopettamaan sen. Ensimmäisellä kerralla tallelokeron sisältö luetteloidaan pankin kahden toimihenkilön toimesta osakkaan läsnä ollessa
 Liittämään valtuutetun omaan verkkopankkisopimukseen kuolinpesän nimissä olevia pankki- ja arvo-osuustilejä sekä saamaan em. pankki- ja arvo-osuustileihin käyttöoikeudet sekä näihin liittyvät verkkopankin kautta saatavissa olevat tiedot ja tilitapahtumat. Palveluun sovelletaan kulloinkin voimassa olevia pankkitunnuksella käytettävien palveluiden yleisiä ehtoja, joihin kukin kuolinpesän osakas on tutustunut.
 Lunastamaan kuolinpesän veronpalautukset tai muut maksuosoituksena tulleet suoritukset.
 Muuttamaan kuolinpesän postin nimelle ja osoitteelle: c/o _____
 Muuta, mitä?

Kuolinpesän osakkaat

Allekirjoitus
Nimenselvennys
Henkilötunnus
Paikka ja päivämäärä

Allekirjoitus
Nimenselvennys
Henkilötunnus
Paikka ja päivämäärä

Allekirjoitus
Nimenselvennys
Henkilötunnus
Paikka ja päivämäärä

Allekirjoitus
Nimenselvennys
Henkilötunnus
Paikka ja päivämäärä

Allekirjoitus
Nimenselvennys
Henkilötunnus
Paikka ja päivämäärä

Allekirjoitus
Nimenselvennys
Henkilötunnus
Paikka ja päivämäärä